

Bobří území

Martin Chochel

Nebočadský luh se nachází cca. 1 km od obce Nebočady, která je již vlastně čtvrtí města Děčína. Jde vlastně, ve srovnání s původními porosty, jen o ubohoučké pozůstatky lužního polabského lesa. Jde o pravidelně zaplavované území, které je definováno slepým ramenem Labe. Ono „slepé rameno“ je v tomto případě vlastně přenesený termín. Jde o uměle vytvořené kotviště, které vyrvala příroda ze spárů člověka již před téměř stoletím. Postupně se

zaneslo nánosy písku a bahna, zarostlo bohatým břehovým porostem a o jeho původním určení svědčí již jen na několika málo místech odhalené hráze. V současnosti si člověk umělý vnik tohoto překrásného biotopu neuvědomí. Jako dendrolog zde však na první pohled identifikují velké množství kanadského topolu, který zde roste již snad od vzniku ramene. Byla to kdysi oblíbená, rychle rostoucí a odolná

dřevina, ale nepůvodní a díky ní byl vytlačen náš, původní, topol černý.

Mám to tu rád, jelikož je to dobré loviště ryb. Často zde líčím na candáta, či kapra, jednou se mi povedl husarský kousek a vytáhl hned dva šedesáticentimetrové candáty na jeden zásek.

Rád zde také pozoruji bobra, který tu žije a působí. Snaží se zde hnízdit volavky popelavé, občas prolétne orloven říční a orel mořský, loví zde kormoráni... Ve vodě se prohánějí stříbrní cejni, baculati kapři, zubatí okouni a candáti, vousatí „trumani“ (sumeček americký, pozn. Autor) a dokonce velcí krabi, kteří v dolním toku Labe žijí do pohlavní dospělosti a pak hromadně migrují k Baltu. Bohužel všudypřítomné známky

lidské existence poněkud ničí dokonalý dojem z požitku být hostem v této lokalitě. Hojně zde na stromech visí kousky igelitu, které se při povodni dostávají až do pětimetrové výšky. Ani

rybáři si servítky neberou a co se nehodí, to odhodí za sebe ... ale, nebudu již dále odhánět inspiraci a pustím se do houbového tématu!

Povodeň v roce 2002 a řada předchozích, donesly do Nebočadského luhu spousty dřeva a, bohužel, také semena agresivních nepůvodních rostlin, jako je netýkavka, opletka, rudbekie a řada dalších. Rostou a dozrávají zde také rajčata a topinambury, za nimiž se sem pouští divoká prasata. Rok po povodni zde dozrály i melouny! Hradba z těchto rostlin zabraňuje

růstu jakéhokoliv podrostu, o houbách nemluvě. V létě si zde tedy užijí spíše rybáři.

První mrazíky však spálí bujně rostoucí, až 3 metrové byliny a cesta pod stromy je volná! Porost působí sice jako z anglického hororu, ale nedá se tomu prostě odolat. Roste zde obrovské množství různých dřevokazných hub. Na stromech je řada outkovek, chorošů, rostou zde také, údajně léčivé, lesklokorky. Na zemi na

odumřelém dřevě nalézám množství penízovek sametonohých. Cíleně sem ale chodím za královnou zimních hub – hlívou ústříčnou.

Byl jsem zde i na přelomu letošního (2005) listopadu a prosince a luh mi udělal radost. Brouzдал jsem jen chvíli, paběrkoval jsem na několika málo hlívečkách na pařezech a byl jsem poměrně zklamaný. Obdivoval jsem se dosud pilně rostoucí šupinatce zhoubné, jejíž klobouky o velikosti polévkového talíře se krásně vyjímalý na bílém, odkorněném kmeni dávno mrtvého topolu. První, malá, rostla nízko, ale další dvě již byly ve třímetrové výšce a další až někde kolem 7 – 10 metrů. Jsou to krásné houby.

Už, už jsem se s poloprázdným košíkem (divné v zimě, že?) chtěl vrátit, valem se stmívalo, když jsem si všiml velkých oválných útvarů na vzdáleném torzu stromu. „Asi další šupinovky“, řekl jsem si, „alespoň si je vyfotím, vypadá to, že rostou nízko. A vydal jsem se

k nim. Cesta byla těžká, musel jsem obejít malou lagunu s bahnitým břehem, ale vydržel jsem.

... a byl jsem rád. Na kmeni rostla spousta velkých plodnic zlatavě šedé barvy. Právě královny zimního lesa! Jednalo se o mimořádně mohutné plodnice hlívy, které čerpaly živiny z kmene a vodu z laguny, na jejímž břehu hostitel stál. Nemohl jsem se vynadívát a teprve po chvíli jsem si uvědomil, jak moc se již setmělo a návrat podél břehu Labe – nic, moc! Chvatně jsem začal ničit to úchvatné dílo zimní ospalé přírody. Na stromě zůstala asi polovina hlív, ty sušší a starší, aby nebyla přerušena kontinuita přírodního koloběhu. Jen dodám, že největší klobouk měřil 30 cm v průměru a vážil téměř půl kila.

V posledním odstavci si dovoluji malou úvahu: Hlíva byla dlouho velice vzácná, tedy alespoň u nás. Domnívám se, že její vitalitě pomáhá menší množství oxidů fungicidní síry v ovzduší. Odsiřovací filtry na továrních komínech tedy mají smysl, a to nejen pro houbaře! Za přírodu děkuji!

